

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata
Heinrychi Bullingeri lib. IIII**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Ecclesiarum & pauperum decimae

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

positis plebs multatur, ut singulis annis decimas dando se defecisse agnoscant. *Actione in Verrem. 5. ora. 8. Non ualde dissimile Gen. 47.*

Si quis iam quærit an Christianus huiusmodi decimas debeat iure diuino, responsionem habeat Christi, *Reddite Cesari quæ sunt Cesaris, et deo quæ sunt dei:* & prophetae Samuelis uerbū, *Hoc est ius regis, &c.* Item uerbum Pauli ad Rom. 13. *Dei minister est magistratus, ultor ad iram ei, qui, quod malum est, fecerit. Quapropter oportet esse subditos, non solum propter iram, uerum etiam propter conscientiam. Propter hoc enim & uectigalia soluitis. Siquidem ministri dei sunt, in hoc ipsum incumbentes. Reddite ergo omnibus quod debetur, cui tributum tributum, cui uectigal uectigal, cui timorem timorem, & cui honorem* (τιμή honor, precium, pœna, multa, ultio & persolutio) honorem. Ex quo colligimus Christiani hominis esse, ut & istas decimas pœnales persoluat.

ECCLESIARVM ET PAUPERVM decimæ.

Qui uel mediocriter ueterum rerum periti sunt, non ignorant apud uetustissimas ecclesias decimas fuisse, quæ hinc nomen sortitæ ecclesiasticæ dictæ sunt. Hæ in ecclesijs in commune confectæ

conferebantur, ex quibus deinde uerbi ministri, & ecclesiarum præsides, ac pauperes alebantur. Hic mos ex ueteri nimirum synagoga relictus in ecclesia Christi inoleuit: dabatur enim decimæ Leuitis ex præcepto et instituto dei. Harum decimarum pauca iam sunt, atque men ubi fuerint, persoluenda sunt & reddenda, non quod Moses præceperit, sed propter ecclesie consensus, & contractum qui intercessit, & quod hæc magistratus consensu decreta sunt & firmata, quorum ordinationi pijs omnibus obediendum est. Nam si quisque sic cœperit colligere, *Itē so vil vnd so vil bin ich dem schuldig/ staat nit in neuwen Testament/ ergo, ich bin jm nüt schuldig/* scriptura sancta nihil aliud erit quam cautio aut rationarium. Quandoquidem uero semel hoc statuit sacra scriptura, ut omne debitum omnibus reddatur, Roma. 13. consequens nimirum est, idque omnibus debet esse cognitum, ut quæcunque debemus summa fide reddamus.

Debitum uero hoc est, quod ex promissione aut pollicitatione uenit, aut ex consensu, quum quid bona fide inter uenditorem & emptorem recipitur aut promittitur, & deinde consensu & decreto magistratus publicis tabellis roboratur. In decimis Ecclesiasticis hoc factum est, ergo in rationem debiti decimæ Ecclesiasticæ ueniunt. Si debitum sunt decimæ, ergo persolueda tibi erunt, idque iure diuino.

C

LIBELLVS DE

Sed quid ad me (inquis) quid maiores nostri in se
 susceperint aut polliciti fuerint? non potuerunt me su-
 is pollicitationibus obstringere, &c. Cede ergo bonis
 quæ ipsis hæreditate ad te transferunt. Nam si auus
 tuus aut parens non habuit ius sua uendendi, impi-
 gnorandi, aut commutandi, nec ius habuit ea tibi dan-
 di aut relinquendi. Quod si iure gentium tibi potuit
 bona relinquere, prioris etiam potestatem habuit.
 Redde igitur quæ debes. Nam si sic licet, præualuit om-
 nis uis & rapina inter homines, nihil firmum aut con-
 stans inter mortales amplius erit, nec fides nec iusiur-
 randum constabit. Sic enim quisque tumultuabitur,
 & dicet: Quid ad me fœdera, conditiones pacis, uen-
 ditiones, tabellæ, sigilla? Si parentes mei demortui tibi
 fidem dederunt, aut iureiurando præstito aliquid pol-
 liciti sunt, eos iure conuenias, eos adeas & ab eis pos-
 stules. Quid hæc tempore sint paritura, quis tam cæ-
 cus qui non uideat? tumultus, bella, seditiones, & quid
 quid est usquã malorum. Facile ergo exploratum est
 omnibus cordatis, quo spiritu ducantur, qui huiusmo-
 di sermones in uulgus spargunt, aut huiusmodi uer-
 ba iactitent.

DECIMAE EMPTAE
 & priuatae.

BONA